

Seminární práce – odborný text přípravné kroky

Předmět Psaní odborných textů

1. duben 2016

Seminární práce

- Proč ji psát?
- Komu je určena? Kdo je cílovým čtenářem?
- Jak ji pojmut?
- „Rozmysli si, co chceš říct, a teprve po řádném ujasnění věci o ní piš.“
- Abychom napsali srozumitelný text, musíme při psaní pasáží myslet na celek stále.

Seminární práce

- Rozsah – 5 normostran + přílohy (obrázek, tabulka ...)
- Náležitosti:
 - Název
 - Abstrakt (700-900 znaků včetně mezer)
 - Klíčová slova česky i anglicky
 - Poznámkový aparát
 - Seznam použité literatury
 - Resumé (900-1100 znaků včetně mezer)

Seminární práce

- Proces tvorby
 - Projekt
 - Koncept (myšlenková mapa)
 - Rešerše
 - Základní struktura
 - Psaní práce včetně poznámkového aparátu
 - Abstrakt
 - Resumé

Seminární práce – ideální postup

1. Formulace problému, rozhodnutí o metodě -> projekt práce.
2. Přehled o stavu bádání v dané oblasti -> rešerše.
3. Formulace hypotéz, sběr a analýza dat -> základní zjištění.
4. Předběžná osnova -> „maketa“ textu.
5. Práce na textu -> koncept (pracovní verze) textu.
6. Druhá (a další) verze textu -> konečná verze z hlediska struktury a obsahu.
7. Editace (formální úpravy) -> definitivní text.

„Projekt“ k seminární práci

- Strukturuje myšlení
- Strukturuje práci na samotném textu
- Optimální komunikace a spolupráce studenta a pedagoga
- Vhodný nástroj pro další studium

„Projekt“ k seminární práci

- Čtyři zásadní otázky:
 - 1. Čím se budu zabývat? Jaký problém chci řešit?
Na jakou otázku budu odpovídat?
 - 2. Na co lze v mém tématu navázat? Zabýval se jím už někdo? Jaká je tedy k tématu literatura?
 - 3. Jak budu problém (otázku) řešit? Kde a jak budu hledat odpověď?
 - 4. Kolik času na práci mám?

Abstrakt

Redukovaný text

Různé typy

Základní cíl: prezentovat stěžejní kontext, témata a závěry autora

- Tzv. globální (**tematický**, lineární) abstrakt (jeden odstavec, 150-250 slov)
 - Přináší v souhrnu základní informace o tématu odborného textu
 - Obsahuje zároveň stručnou prezentaci zjištění, k nimž autor textu dospěl
 - Obsahuje (být formální v případě seminární práce) výzkumnou otázku a odpověď na ni
- Tzv. lineární neboli strukturovaný (4 odstavce) – pro náročnější vědecký výstup (konferenční příspěvek, vědecký článek)

Abstrakt - typy

Lineární tematický abstrakt:

Práce se zabývá vztahem mezi třídními zájmy a politikou. Autor nejprve definuje třídu a poté se zabývá problémem delegace moci. V této souvislosti poukazuje na skutečnost, že politik se pohybuje v jiném prostředí než ti, jež zastupuje. Politické diskuse tak kopírují názorovou strukturu populace jen částečně. V závěru jsou definovány dva sociální prostory, kde v jednom (politická sféra) se rozhoduje o druhém (voličstvo).

Rematický globální abstrakt:

Práce se zabývá vztahem mezi třídními zájmy a politikou. Politici se opírají o třídní zájmy, protože je potřebují k tomu, aby prosadili své zájmy proti zájmům ostatních politiků. Jsou sice odpovědní těm, koho reprezentují, avšak konkurenty jim jsou ostatní politikové. Třídní zájmy, ač představují reálné zájmy různých sociálních skupin, jsou proto používány zcela uměle k vytváření antagonistických emocí a tlaků ve společnosti jako celku, aby sloužily cílům jednotlivých skupin politiků.

Jaké pojetí v práci zvolit

- **Komparace**

- Pro začátečníka vhodná
- Srovnání dvou nebo více textů, pojetí apod. tříbí myšlení a schopnost vyjadřovat myšlenky adekvátně k tématu a žánru (otázkám kladeným jako výzkumné)

- **Kompilace**

- Typická pro práce seminární i bakalářské

Rešerše

- **Druhy:**

a) Autorská rešerše: vyhledávání podle jména autora, který v dané tématice vyniká

b) Patentová rešerše: zaměřuje se na vyhledávání patentů, a to buď ve specializovaných patentových databázích, nebo v oborových databázích, které patenty také obsahují (poradí knihovník)

c) Komentovaná (anotovaná, kritická) rešerše: přehled relevantních publikací (především článků z časopisů a příspěvků z konferencí) a zhodnocení jejich obsahu a přínosu pro řešenou problematiku – **využita bude pro seminární práci do tohoto předmětu**

Rešerše = vyhledávání potřebné literatury

- Jak se na ni připravit?

1.) Terminologie a klíčová slova

- Ujasněte si odbornou terminologii k tématu práce (v angličtině)
- Připravte si základní odborné termíny pro téma (klíčová slova), jejich synonyma, nadřazené obecnější pojmy i podřazené speciálnější pojmy

Práce s klíčovými slovy / terminologií

- Příklad postupu:
 - Téma: *Protipožární mobilní roboty*
 - Příbuzné termíny a synonyma: *Mobilní robotické systémy, Automaticky řízená vozidla*
 - Nadřazené obecnější termíny / rozšiřování významu: *Robotika, Roboty, Ochrana proti požáru, Záchranné prostředky, Nebezpečné prostředí*
 - Podřazené podrobnější termíny / zužování významu: *Mobilní roboty na kolech, Mobilní roboty na nohách, Dvoustopé mobilní roboty, Šplhající mobilní roboty*

Rešerše = vyhledávání potřebné literatury

- **2.) Výběr informačních zdrojů**
 - Prohlédněte si nabídku elektronických databází ve vaší knihovně a jejich obsah (zaměření)
 - Promyslete si, která z knihoven by mohla mít literaturu pro danou tematiku
 - Podívejte se, jaké možnosti vyhledávání odborné literatury dávají internetové prohlížeče (cílené na odborné a vědecké informace - např. GoogleScholar, Vivisimo)

Rešerše = vyhledávání potřebné literatury

- **3.) Příprava rešeršního dotazu**
 - Prohlédněte si vyhledávací systémy v katalogích, databázích a vyhledávače na internetu
 - Rozhodněte, do kterých polí budete dotazy zadávat, přečtěte si nápovědy (Help, Search Tips atd.)
 - Poučte se o užívání operátorů (např. booleovských AND, OR, NOT)
 - Zformulujte rešeršní dotaz

Vlastní rešerše - průběh

- **1.) Zadání rešeršního dotazu**
 - Do vybraného informačního zdroje zadejte připravený rešeršní dotaz a zobrazte výsledky
 - Dostanete seznam bibliografických záznamů o dokumentech (údaje o autorech, názvu, roku vydání apod.)
 - V **knihovních katalozích** najdete především knihy, časopisy, normy, disertace či výzkumné zprávy
 - V **databázích** najdete převážně články z časopisů a příspěvky z konferencí

Kdo vám poradí? Knihovníci 😊

Vlastní rešerše - průběh

- **2.) Prohlédnutí záznamů a posouzení jejich relevance**
 - Záznam obsahuje bibliografické údaje: jméno autora, název dokumentu, u článků také název časopisu nebo název sborníku z konference, v němž byl článek publikován, dále datum vydání, počet stran a pracoviště autora
 - Dále získáte i informace o obsahu (klíčová slova a abstrakt), podle kterých poznáte, jestli jde o relevantní dokument, vztahující se k vaší tématice, který stojí za to přečíst

Vlastní rešerše - průběh

- **3.) Úprava dotazu**

- Podívejte se na počet vyhledaných záznamů
 - Pokud jsou jich desítky, zpřesněte svůj předchozí dotaz (pole Search within, Refine your query apod.) nebo ho zformulujte jinak
- Vraťte se zpět do vyhledávacího formuláře a použijte jiná slova, případně omezte dotaz určením roku vydání, jazyka dokumentu atd.
- Kdo poradí? Knihovník 😊

Výsledky rešerše

- **1.) Uložení výsledků rešerše**

- Najdete přiměřené množství relevantních záznamů, u kterých **nejsou** k dispozici **plné texty** článků překopírujte si údaje záznamů o těchto člancích a uložte si je nebo si je pošlete e-mailem
- Požádejte knihovnu o dodání plných textů - služba MVS
- Některé databáze a katalogy poskytují služby exportu nebo zaslání citací (bibliografických údajů) e-mailem přímo z databáze jedním kliknutím

Výsledky rešerše

- **2.) Vytvoření osobní kartotéky**
 - Nahromadí záznamy o přečtené nebo zajímavé literatuře k tématu seminární práce
 - Je potřeba záznamy utřídit a uspořádat. – osobní kartotéka (elektronický seznam, papírové kartičky)
 - Speciální software a nástroje (např. [Zotero](#))

Příklady abstraktů

- http://kmmps.vse.cz/psychologieprace/wp-content/uploads/2012/09/Sbornik_abstraktu_konf_Psychologie_prace.pdf

Úkol – zadání

- Zadání:
- 1.) Práce s vybraným tématem:
 - A) rozšíření – obecnější termíny – jedenkrát
 - B) zúžení – konkrétnější termíny – dvakrát
- 1.) soupis 5-8 klíčových slov k tématu práce
 - V českém jazyce
 - V anglickém jazyce
- 2.) komentovaná rešerše 4 relevantních zdrojů k tématu:
 - v českém jazyce
- Termín odevzdání: do 16. dubna 2016 včetně
- Odevzdání: Odevzdávárna v Isu – *Rešerše k seminární práci*